

A : ΚΕΙΜΕΝΟ :

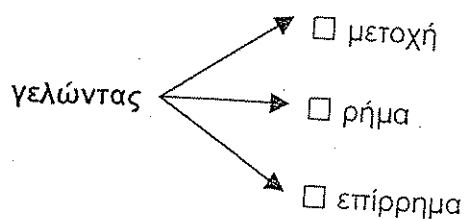
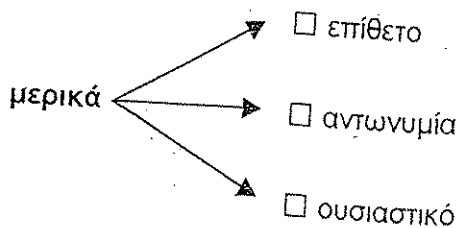
Γνωρίζουμε τι άρεσε στο λαό να τρώει από πληροφορίες που βρίσκουμε σε ποιήματα της εποχής. Καμιά τροφή δεν αναφέρεται πιο συχνά από το ψάρι και κανείς δεν είναι πιο μισητός από τον ιχθυοπώλη. «Αυτός ο άχρεϊος άνθρωπος», γράφει ο ποιητής Αντιφάνης, «είναι αγενής στους πελάτες του, βρίζει πολύ και γελάει μόνο, όταν προσπαθεί να πουλήσει σάπιο ψάρι».

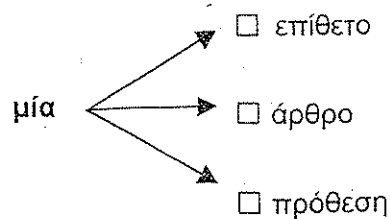
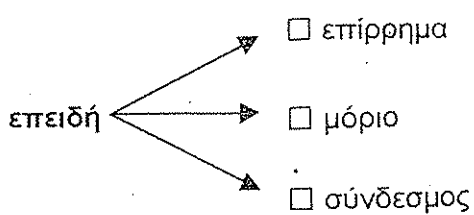
Στην ποίηση δεν αναφέρονται ποτέ κρεοπώλες γιατί δεν υπήρχαν καθόλου. Ο λαός συνήθως έτρωγε κρέας μόνο στις θρησκευτικές γιορτές. Τότε έφεραν στο σπίτι το κατσίκι ή το αρνί ζωντανά για να τα θυσιάσουν στην αυλή. Τα εντόσθια και το πάχος καίγονταν πάνω στο βωμό σαν προσφορά στους θεούς. Το υπόλοιπο κρέας ψηνόταν από έναν ειδικό μάγειρα κρεάτων νοικιασμένον από την αγορά για την περίπτωση. Οι αγελάδες φυλάγονταν για τις μεγάλες γιορτές της πόλης και μετά τη θυσία το κρέας μοιραζόταν στους φτωχούς. Το μόνο ζεστό φαγητό της ημέρας ήταν το βραδινό. Συνήθως σερβιριζόταν με δύο τρόπους, με ψάρι και λαχανικά στην αρχή και ακολουθούσε τυρί, κουλούρες, ραπανάκια και ξερά φρούτα. Οι Έλληνες έτρωγαν μεγάλη ποσότητα ψωμιού, γιατί δεν υπήρχαν ούτε πατάτες ούτε ρύζι. Έτρωγαν μέλι για γλυκό. Μερικά απ' τα φαγητά τους, όπως μυαλά ή πουλιά με μέλι μας φαίνονται τώρα παράξενα. Δηλαδή, πολλές συνταγές του *ELLE*, τέσσερα χρόνια πριν περάσουμε στην τρίτη χιλιετία, τις έφτιαχναν ολόιδιες οι εφευρετικοί λιχούδηδες αρχαίοι παππούδες μας. Τριανταφυλλόξιδο, φερ' ειπείν. Κι επειδή η λαϊκή σοφή ψυχή βαφτίζει τα πικρά γλυκά, το ξίδι λεγόταν *ήδος*. Το δικό μας δηλαδή γλυκάδι.

Το λάδι πάλι αρωματίζαν με μάραθο, εις ανάμνησιν του Μαραθώνα. Βλέπετε, το παρθένο ελαιόλαδο στην πατρίδα μας έχει συχνά τέτοια γευστική ένταση, που μόνο του αποτελεί σάλτσα.

Παρατηρήσεις

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του παραπάνω κειμένου σε 10 περίπου σειρές.
2.5 μονάδες
2. Να δώσετε τους πλαγιότιτλους των παραγράφων του κειμένου.
2.5 μονάδες
3. 3α) Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση :

1 μονάδα

3β) Να επιλέξετε το σωστό χαρακτηρισμό για τις υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις στα παρακάτω παραδείγματα :

I. Ο δάσκαλος διδάσκει γραμματική στα παιδιά.

- α) απλή μορφή ρηματικού συνόλου
- β) αναπτυσσόμενη μορφή ρηματικού συνόλου
- γ) κύρια πρόταση

II. Η ομάδα ανακηρύχτηκε πρωταθλήτρια.

- α) αντικείμενο
- β) κατηγορούμενο
- γ) προσδιορισμός

III. Τα παιδιά παίζουν στην αυλή.

- α) μεταβατικό ρήμα
- β) παθητικό ρήμα
- γ) αμετάβατο ρήμα

1,5 μονάδα

4. Να αντιστοιχίσετε κάθε επίθετο με μια παραγωγική κατάληξη, ώστε να προκύψουν ουσιαστικά. Κατόπιν να γράψετε τα ουσιαστικά αυτά :

τρελός •	• -ότητα	
βραδύς •	• -άδα	
αβρός •	• -οσύνη	
άγιος •	• -α	
σκληρός •	• -ύτητα	

2,5 μονάδες

B : ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ : Να αναπτύξετε σε 2-3 παραγράφους τη θεματική πρόταση :
« Αναμνήσεις από ένα εστιατόριο που με εντυπωσίασε ». 10 μονάδες

— επίρρημα